

СИЛАБУС
з дисципліни «Управління якістю»
на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – **Грідін Олександр Володимирович** к.е.н., старший викладач ЗВО кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/gridin-oleksandr-volodimirovich>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Управління персоналом», «Економіка підприємств», «Операційний менеджмент», «Управління конкурентоспроможністю», «Інтелектуальна власність», «Менеджмент організацій», «Управління організаційними змінами та розвитком».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України питання якості є актуальним і має принципово важливе значення. Якість нерозривно пов'язана із виробництвом конкурентоспроможної продукції, ефективністю виробництва та розвитком зовнішньоекономічних зв'язків. Особливо гостро проблема якості продукції постає в ринкових умовах господарювання.

Вивчення даної дисципліни дає можливість студенту:

знати:

- термінологію щодо основних понять і категорій у сфері управління якістю;
- особливості управління якістю на рівні підприємства;
- вітчизняний та міжнародний досвід з управління якістю;
- питання впливу якості на прибуток підприємства, класифікації витрат щодо якості;
- правове забезпечення управління якістю.

вміти:

- виявляти чинники поліпшення якості продукції та забезпечення її конкурентоспроможності;
- аналізувати та застосовувати на практиці принципи, методи й правила управління якістю;
- здійснювати заходи щодо організації робіт із розробки та впровадження систем управління якістю відповідно до рекомендацій міжнародних стандартів ISO серії 9000.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Управління якістю» є формування у студентів системи знань з теорії та методології управління якістю; принципів побудови та функціонування систем управління якістю; вивчення нормативно-правових, організаційних та економічних питань щодо управління якістю.

Предметом вивчення дисципліни «Управління якістю» є підвищення ефективності рівня управління якістю управлінськими, виробничими, організаційними процесами з метою стабільного покращення фінансово-господарського стану суб'єкта господарювання.

Основними завданнями дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів щодо організації робіт із забезпечення та управління якістю продукції.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування здатностей:

- до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- розробляти та управляти проектами;
- генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність);
- фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання;
- забезпечувати належний рівень якості управлінських продуктів, послуг чи процесів;

- розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;
- проводити дослідження на відповідному рівні;
- виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї;
- обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів;
- встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;
- до управління організацією, її змінами.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть використовувати методологію та інструментарій управління: інноваціями, ризиками, проектами, змінами, якістю; осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах; ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; проектувати ефективні системи управління організаціями; планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; проводити перевірку якості, визначати відхилення підконтрольних показників при випробуванні на якість; розуміти вплив якості на прибуток підприємства, класифікацію витрат щодо якості; застосовувати підходи проведення контролю якості (QC); організувати систему забезпечення якості (QA); формувати рух інформаційних потоків при управлінні якістю (QM); впроваджувати загальне управління якістю (TQM).

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Етапи розвитку і сучасний стан вітчизняного та зарубіжного менеджменту якості»

Лекції:

- Тема 1. Управління якістю: актуальність, проблеми, загальна термінологія
- Тема 2. Етапи розвитку та сучасний стан теорії і практики менеджменту якості
- Тема 3. Базова концепція загального управління якістю – TQM (Total Quality Management)
- Тема 4. Методологія управління якістю продукції
- Тема 5. Системи управління навколишнім середовищем
- Тема 6. Система управління безпекою харчових продуктів
- Тема 7. Методи та інструменти управління якістю
- Тема 8. Метрологічне забезпечення якості продукції

Практичні заняття:

- Тема 1. Основні проблеми управління якістю
- Тема 2. Міжнародний та вітчизняний досвід управління якістю
- Тема 3. Базова концепція загального управління якістю
- Тема 4. Системи управління якістю
- Тема 5. Системи якості в стандартах ISO серії 9000
- Тема 6. Статистичні методи контролю якості

Змістовий модуль 2. «Системи управління якістю та їх розвиток в умовах глобалізації ринку. Прогнозування, планування та оцінювання якості»

Лекції:

- Тема 9. Персонал у системі управління якістю
- Тема 10. Логістика в управлінні якістю продукції

Тема 11. Стандартизація і сертифікація в управлінні якістю

Тема 12. Методи прогнозування, планування і оцінювання рівня якості продукції та праці

Тема 13. Економіка якості

Тема 14. Витрати на якість: класифікація та облік

Тема 15. Аудит у сфері якості в Україні

Тема 16. Премії з якості

Практичні заняття:

Тема 7. Сертифікація систем якості підприємства

Тема 8. Економічна оцінка поліпшення якості продукції

Тема 9. Визначення економічного ефекту від підвищення якості

Тема 10. Визначення економічного ефекту та оцінка якості сільськогосподарської продукції

Тема 11. Облік витрат на якість в умовах TQM

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 50 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 50 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>